

Juniversity podcast – Jakso 4: Onko opiskelun ja työelämän välillä kuilu?

Tämä on saavutettava tekstivastine Juniversityn podcastin neljännelle jaksolle, jossa yritysvieraana on Bitwise.

Jari: Tervetuloa Juniversity-podcastin pariin, jossa mietimme nuoria mietityttäviä kysymyksiä työelämästä. Tämänpäiväisessä jaksossa mietimme, onko opiskelun ja työelämän välillä kuilu. Mulla on täällä mukana keskustelemassa Tommi Bitwiselta, tervetuloa.

Tommi: Kiitos, kiitos, hei vaan mun puolesta kans.

Jari: Todella mukava saada sut mukaan tähän podcast-jaksoon, haluaisitko hieman tässä alussa esitellä itseäsi?

Tommi: Joo, mikäpä ettei! Mä oon tosiaan Lepolan Tommi, työskentelen tossa Bitwisellä Tampereella tuolla Viinikankadulla Lead-kehittäjänä. Teen siellä Bitwisellä kaikenlaista muutakin, ajan eteenpäin meidän pöhinätoimintaa jossa järjestetään meidän työntekijöille vähän kaikkennäköisiä mukavia vapaa-ajan tapahtumia, ja tosiaan useammassa projektissa toimin kehittäjänä. Meitä on Bitwisellä semmonen 120 henkeä tossa Viinikankadulla, joka on oikein mukava paikka olla. Oon päätynyt ohjelmointialalle aika monen mutkan kautta. Työskentelin ensin viitisen vuotta tiskijukkana, olin soittelemassa levyjä erilaisissa ravintoloissa Tampereella ja ympäri Suomen. Parisen vuotta kävin opiskelemaan myös musiikintuotantoa ja tapahtuman teknologiaa, ja toimin sitten vähän aikaa oman yrityksen puitteissa valoteknikkona. Se ei sit oikeen ottanut tulta alleen —tai otti se vähän tulta alleen, siinä rupes sitten mietityttämään oma vapaa-aika ja jaksaminen, kaikki semmonen mikä tohon tapahtuma-alaan monesti liittyy. Ei oo mitään helppoo hommaa varsinkaan nyt korona-aikana, tsemppit kaikille, jotka siellä tapahtumialalla tällä hetkellä hommia tekee. Sieltä tosiaan menin TAMKille opiskelemaan tietojenkäsittelyn tradenomiksi. Opiskelin siellä sen kolme vuotta, yhden kesän kävin Elisa Omagurulla tekemässä puhelinasiakaspalveluhommaa, mikä oli myös mielenkiintoinen ja hyvä kokemus. Pääsin Bitwiselle töihin reilu kaksi ja puoli vuotta sitten Bootcampin kautta. Semmosta, se on niinku mun tausta.

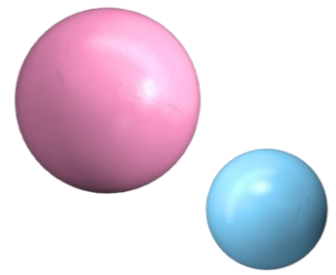
Jari: Joo, kiitoksia! Kiinnostavaa kuulla miten monialaisesta taustasta on päätynyt siihen, missä nyt on. Se aika hyvin johdatteleekin päivän kysymykseen, eli onko opiskelun ja työelämän välillä jonkinlainen kuilu. Mitä mietteitä sulla Tommi tulee tästä, kun mietit vaikka opiskeluaikoja: miltä se työelämä on tuntunut opiskelijuuden näkökulmasta katsottuna?

Tiedettä ja toimintaa lapsille sekä nuorille.

Tampereen yliopisto • Juniversity • Korkeakoulunkatu 10 • 33720 Tampere

tuni.fi/juniversity

Tommi: Onhan siinä kieltämättä tavallaan sellainen kuilu, mutta tavallaan taas ei. Totta kai nämä omat kokemukset perustuu tietojenkäsittelyn opintoihin, että jossain muualla se voi olla pienempi ja jossain suurempi. Siinä mielessä se kuilu on olemassa, että kolmen tai neljänkin vuoden opintojen aikana on aika mahdotonta saada täydellistä kuvaa siitä työelämästä, että mitä se on. Riippuu totta kai alasta, mutta tiko-opinnoissa on pakko lähteä ihan perusteista liikenteeseen, kun opiskelijoilla on eri lähtökohtia. Jollain saattaa olla jo harrastuneisuutta niin paljon, että on tehnyt omia ohjelmistoprojekteja tai muuten tutustunut alaan. Jotkut tulee ihan nollasta, että osaa käynnistää tietokoneen, selata internettiä ja lähettää sähköpostia jne. On tavallaan mahdotonta tehdä opintosuunnitelmaa niin, että se on sopivan haastava kaikille. Kyllä mä silti sanoisin, että kun ne tiko-opinnot käy loppuun, niin kaikilla on hyvät valmiudet tehdä oikeasti niitä töitä, että siinä mielessä kuilua ei ole. Se kuilu saattaa näyttää paljon syvemmältä kuin mitä se oikeasti on. Totta kai siinä on paljon sellaista ahdistusta, että ”osaanko tarpeeksi”, ja että ”voinko mä hakea töihin”. Mutta puhutaan, että alalla on myös ammattilaisilla sellaista ”impostor syndrome”.

Jari: Niin, huijarisyndroomaa.

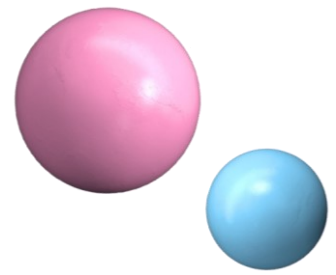
Tommi: Niin, huijarisyndroomasta puhutaan paljon että ei se pelkästään liity siihen ensimmäiseen loikkaan työelämässä välttämättä, vaan työelämässäkin koetaan paljon sellaista. Sillon kun itse opiskelin, kuulin opiskelijakavereilta paljon sellaista huolta, että ”en mä osaa tarpeeks, en mä voi minnekkään hakee”, tai sosiaalisesta mediasta saattaa lukea, että on paljon tällaista epävarmuutta ihmisillä. Se kuilu tosiaan näyttää syvältä ja isolta, mutta ei se ole niin syvä. Kun uskaltaa hakea, niin loppuviimein vastuu tunnistaa se, ootko sä valmis töihin vai et, on sillä yrityksellä, joka työllistää sut.

Jari: Kyllä!

Tommi: Ja alalla on myös kova pula tekijöistä, joten ei pysty aina valikoimaan niitä, joilla on monta vuotta työkokemusta. Pitää myös osata tunnistaa sieltä ne potentiaaliset kaverit, joilla on halu oppia, kehittyä ja kasvaa siihen rooliinsa. Ja sen takia itse sanoisin, että jos tuntuu että on sellainen kuilu, niin kannattaa silti hakea. Se ei ole sen hakijan vika, jos ei heti lähdekään ja alku on haastavaa, se on kaikille alussa tosi haastavaa.

Jari: Aivan, koulusta saa sellaiset perusvalmiudet siihen lähtemiseen. Mietin sellaista, että mikä konkreettisesti erottaa opiskelijaelämän työelämästä, että mikä on isoin ero siinä kun alkaa siirtyä opiskelijaelämästä työelämään? Vai onko siinä edes välttämättä eroa?

Tommi: No on siinä, että tekijöille tulee ensinnäkin sellainen vastuu harteille siitä, että nyt tehdään oikeille asiakkaille, jotka maksaa, ohjelmistoja —tai tehdään mitä tahansa, millä alalla

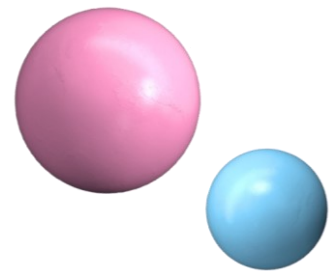
tahansa. On stressiä siitä, että mitä jos nyt jokin ei toimikaan niin kuin pitäisi. Se on ainakin yksi merkittävä ero. Ja tietysti ohjelmistoalalla ne ohjelmistot on hirveän paljon isompia, että siellä on hirvittävän paljon koodia. Saattaa olla satoja tuhansia rivejä koodia, kun koulussa jos sä teet jonkun oman projektin, niin se saattaa olla vaikkapa tuhansia rivejä koodeja, tai jotain sitä luokkaa. Eli se on aika eri suuruusluokassa. Riippuen projektista, työkavereita saattaa olla enemmän. Toki kouluissakin pyritään tekemään työelämää simuloivia projekteja, mutta työelämässä työkavereita saattaa olla enemmän, ja yhtäkkiä työntekotavat ja kommunikointitaidot ja kaikki tämmöset saattaa olla hirvittävän paljon tärkeämpiä. Itsellä ei ole tästä kokemusta, mutta ne työkaverit saattaa asua jossain muussa maassa ja puhua eri kieltä, tai natiivisti eri kieltä, että englannillahan alalla pärjää. Mutta siinä on vähän sellaista kielimuuria, jota ei pysty koulussa mitenkään simuloimaan. Että on siinä sillä tavalla jonkun verran sellaisia eroavaisuuksia, mutta melko hyvin niitä pyritään koulussa simuloimaan. Just vaikka pyritään tekemään sellaisia projekteja, joissa sä teet hommia jonkun muun kanssa etkä yksin, niin se vähän valmistaa.

Jari: Kyllä. Tuleeko sulla mieleen, että jos tällainen pieni kuilu on olemassa työelämän ja opiskelun välillä, miten sitä pyritään madaltamaan? Mitä on sellaiset keinot, joilla se siirtymä sinne työelämään ei tuntuisi niin radikaalilta, tai näyttäisi niin kaukaiselta?

Tommi: Esimerkiksi just tämä, että siinä kolmen-neljän vuoden aikana on vaikea opettaa opiskelijoille kaikkea, mitä siihen työelämään liittyy. Sitä kannattaa priorisoida, mitä siinä kolmen-neljän vuoden aikana opettaa, mitkä on nyt niitä relevantteja työelämätaitoja nimenomaan siihen alaan liittyen. Kaikkea voi käydä läpi vähintäänkin pinnallisesti, niin sitten kun menee sinne työelämään, on edes joku tieto ja konteksti niille asioille, jotka siellä tulee vastaan. Tietää vaikka, mikä jokin työkalu on ja mitä se ratkaisee jne., vaikka ei ole sitä itse käyttänyt. Se helpottaa tiedon hakemista ja niiden oikeiden kysymysten kysymistä esimerkiksi työkavereilta. Koulun näkökulmasta tämä on sellainen asia, jota pystyy miettimään. Ja sitten tarjota lisää vapaaehtoisia kursseja osaamisen syventämiseen niillä aloilla, jotka sitä opiskelijaa kiinnostaa.

Jari: Kyllä. Onko sulla jotain konkreettisia juttuja joita tulee omalta opiskelu- tai työuralta mieleen, jotka on helpottanu sua siinä siirtymässä työelämään?

Tommi: Joo, on tottakai, koulussa on ollut tosi hyviä kursseja. Jos tässä nyt sattuu joku tiko-opiskelija tätä podcastia kuuntelemaan, niin shoutout Pohjalaisen Jussille ja Aallon Jarille, että siellä oli todella hyviä kursseja, jotka valmisti siihen oikeaan työhön. Totta kai siellä koulussa ne kurssit valmistaa siihen työhön ja töissä työkaverit. Töissä yritetään tehdä mahdollisimman pieni siitä kynnyksestä kysyä kysymyksiä, ettei tuu sellainen olo, että oonko mä tyhmä, jos mä kysyn

tämmöistä kysymystä tai pitäiskö mun tietää jo tällaiset asiat vaan mieluummin niin, että jollain tavalla yritetään vahvistaa sitä käsitystä, että niiden kysymysten kysyminen on tärkeää ja sallittua siellä töissä. Semmoset nyt ainakin tulee mieleen.

Jari: Kyllä! Tulee mieleen tässä, että jos ajattelee vielä sinne opiskeluaikoihin, että osaitko silloin opiskeluaikoina nähdä, että olisit tässä pisteessä, missä nyt olet työelämässä? Vai tuntuiko se kaukaiselta ajatukselta?

Tommi: Kyllä se ehkä siinä alkuvaiheessa tuntui kaukaiselta, mutta pikkuhiljaa opintojen edetessä huomasi, että kyllä tämä varmaan menee just niin kuin ajattelin, että käytän nämä opinnot loppuun ja hakee työpaikan ja varmasti johonkin pääsee, ja sitten siitä eteenpäin. Ei se missään vaiheessa tuntunu ihan täysin semmoselta että mitä mä teen näiden opintojen jälkeen, että miten mä pääsen tästä eteenpäin. Oli vahva käsitys siitä, että TAMKilta palkataan aika paljon ihmisiä, ja palkataan aika suurella prosentilla aika moniin töihin, toki riippuu alasta. Oli semmonen luottavainen olo, että aika varmasti hyvin tulee menemään.

Jari: Tähän loppuun voisin kysyä, että minkälaisen neuvon tai konkreettisen vinkin antaisit nuorelle opiskelijalle tai nuorelle ihmiselle ylipäätään joka tässä vaiheessa vielä etsii sitä omaa alaansa tai omaa polkuansa?

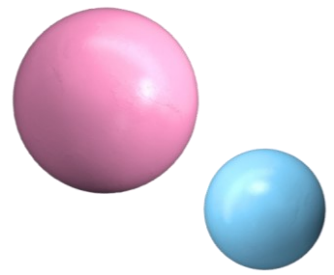
Tommi: Mä sanoisin, että kannattaa tehdä jotain sellaista, joka tuntuu hyvältä ja omalta, mutta ei kannata pettyä jos päätyy sellaiseen työhön, joka ei olekaan oman intohimon kohde. Siihen työhön ei aina tarvitse olla sellaista palavaa intohimoa. Se on tärkeää, että se työ kuitenkin palkitsee, edes silloin tällöin, että tulee sellaisia oivaltamisen tuntemuksia, ja että työ on edes silloin tällöin mielenkiintoista, ettei joka päivä puistata mennä töihin. Työ kun työ saattaa joskus olla raskasta, ja joskus taas tuntua tosi mukavalta. Mutta kannattaa hankkia sellainen työ, joka jollain tavalla tukea niitä asioita, joita haluaa tehdä vapaa-ajalla. Se voi tukea niitä rahallisesti, tai sä saat siitä sellaista kokemusta, mitä sä haluat, tai sosiaalisia kontakteja ja kanssakäymisiä. Kunhan se työ ei hidasta tai estä sun unelmien ja haaveiden toteutumista. Sillä tavalla mä neuvoisin.

Jari: Kiitoksia tästä. Rohkaisemme kaikkia kuuntelijoita, että lähtekää rohkeasti kokeilemaan siipiänne työelämään, hakekaa työelämään ja etsikää omaa polkuanne.

Tommi: Kyllä!

Jari: Kiitos Tommi haastattelusta.

Tommi: Kiitos.

Jari: Bitwisella on muuten rekry käynnissä vuoden 2022 Bootcampille. Lisätietoa siitä löydät osoitteesta bitwise.fi.

Yhteystiedot

Tampereen yliopiston Juniversity, Korkeakoulunkatu 10, 33720 Tampere.

www.tuni.fi/juniversity/

Tiedettä ja toimintaa lapsille sekä nuorille.

Tampereen yliopisto • Juniversity • Korkeakoulunkatu 10 • 33720 Tampere

tuni.fi/juniversity